

GEDRAGSONBERZOEK LEGNESTEN SLACHTKUIKEN-MOEDERDIEREN

J.W. van der Haar, technisch medewerker slachtkuikenouderdieren

Op het Pluimveeteeltproefbedrijf in Delden wordt onderzoek uitgevoerd naar verschillende typen geautomatiseerde legnesten. De resultaten van de nesttypen zijn verschillend. Bij dit onderzoek zijn gedragswaarnemingen verricht om meer inzicht te krijgen in de oorzaken van deze verschillen.

Inleiding

Automatisering van het verzamelen van eieren is aantrekkelijk uit het oogpunt van arbeid. Voorwaarde hierbij is echter wel dat het percentage grondeieren door zo'n automatisering niet te veel wordt verhoogd. Door het gedrag van de hennen rond het leggen te bestuderen proberen we informatie te verkrijgen over mogelijke gedragsverschillen tussen de nesttypen. Hebben we meer inzicht in het leggedrag, dan kunnen we mogelijk aanbevelingen doen voor verbeteringen van het nest of veranderingen in de bedrijfsvoering.

Onderzoek

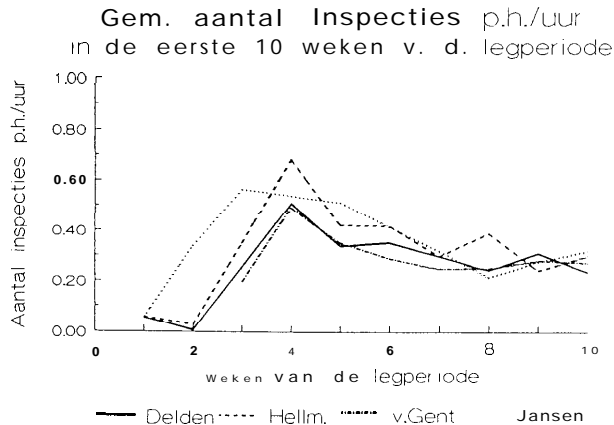
In 1989 zijn in een onderzoek op het Pluimveeteeltproefbedrijf in Delden een zestal verschillende nesten beproefd. Bij 4 van deze nesttypen is gedragsonderzoek verricht.

Dit betrof de volgende nesten:

- *Deldens nest*: individueel handgeraapt strooiselnest
- *Hellmann nest*: geautomatiseerd gemeenschappelijk strooisel nest waarbij het strooisel met een band wordt getransporteerd.
- *Jansen nest*: gemeenschappelijk wegrolnest met kunstgras bodem.
- *van Gent nest*: individueel wegrolnest met kunstgras bodem.

Uit eerder uitgevoerd gedragsonderzoek (Rietveld-Piepers '84) worden aanwijzingen verkregen, dat de hennen voor dat ze aan de leg komen door middel van nestinspecties informatie opdoen omtrent de eigenschappen van nesten. De keuze om van een bepaald nest gebruik te gaan maken, zou al bepaald worden voor dat de hennen aan de leg komen. Omdat het enkele weken duurt voordat alle hennen aan de leg zijn en omdat

figuur 1.

ook informatie over het nestgebruik meer inzicht zou kunnen verschaffen, zijn er gedurende de eerste 10 weken van de leg periode gedragswaarnemingen uitgevoerd. Met behulp van video-apparatuur werd het gedrag van de hennen die zich voor en in het nest bevonden bestudeerd gedurende de eerste 8 uren van de lichtperiode. Hierbij werden van de volgende gedragingen de frequenties geregistreerd.

Nestinspekties: de hen staat of zit voor het nest en steekt haar kop in het nest.

Nestbezoek: de hen stapt in of uit het nest. Hieruit zijn frequenties per hen per uur berekend.

Ook is geteld het aantal aanwezige hennen tussen de voerton en de legnesten.

Resultaten

In figuur 1 staat per nesttype het gemiddeld aantal inspekties per hen per uur, in de verschillende weken van de waarnemingsperiode. In figuur 2 staat per nesttype het percentage grondeieren op dezelfde tijdstippen.

Deze resultaten laten zien dat bij het Deldens nest de minste grondeieren werden geraapt en het aantal inspekties in vergelijking met de gemeenschappelijke nesten (Hellmann en Jansen) ook lager is en sneller afneemt. Bij het Jansen nest was in de eerste weken van de legperiode de frequentie van nestbezoek hoger dan bij de andere nesten, terwijl de eiproduktie niet hoger was. Dit zou erop kunnen wijzen, dat de hennen op zoek bleven naar een geschikte nestplaats.

Er zijn dus verschillen waargenomen, in het

gemiddeld aantal inspekties dat per nesttype werd uitgevoerd bij het aan de leg komen. De hennen benaderen de verschillende nesttypen dus ook verschillend, maar de relatie tussen het aantal inspekties en het percentage grondeieren was niet gelijk bij alle nesttypen. Bij de gemeenschappelijke nesten waren er, in vergelijking met het Deldens nest, in het begin van de leg meer inspekties en ook meer grondeieren. Vergelijken we het van Gent nest met het Deldens nest, dan zien we een vergelijkbaar aantal inspekties maar wel een hoger percentage grondeieren.

Bij het aantal aanwezige hennen tussen de voerton en de legnesten, werden geen verschillen gevonden tussen de verschillende nesttypen.

Konklusie

Het gemiddeld aantal inspekties per nesttype was verschillend, waardoor het opdoen van informatie omtrent de eigenschappen van het nest wellicht ook per nesttype verschillend is. De relatie tussen het aantal inspekties en het percentage grondeieren was niet gelijk bij alle nesttypen, maar bij de gemeenschappelijke nesten waren in vergelijking met het Deldens nest meer inspekties en meer grondeieren.

Literatuur

Rietveld-Piepers. B., 1984. Oorzaken van grondeieren bij de grond gehuisveste leg-hennen. C.O.V.P. mededeling no. 421.

figuur 2.

